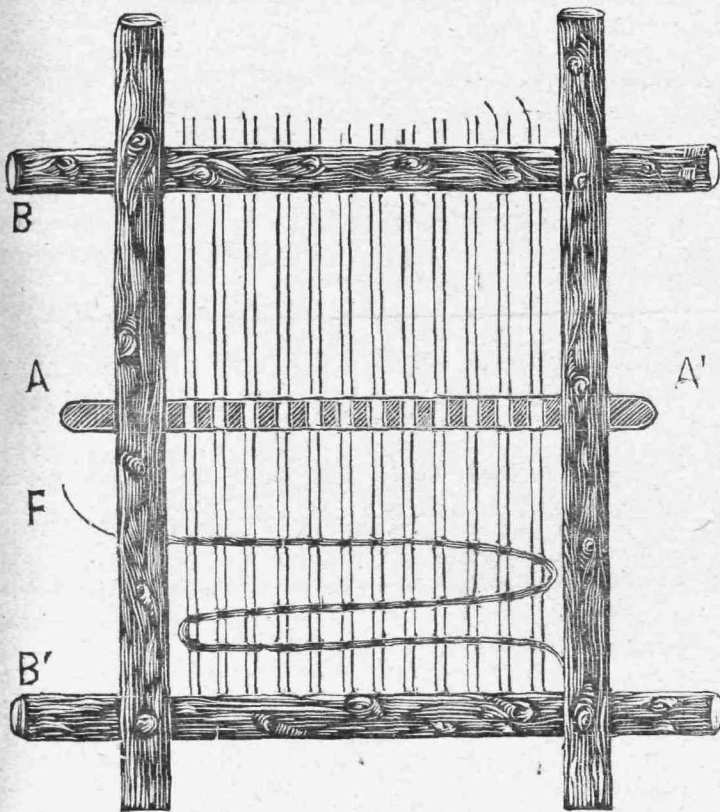

συνδέσται τὰ νήματα, εἴτε κρέματα ἀπὸ τῆς ὀροφῆς εἴτε ἀναρτῶνται ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἰστοῦ ἐν ἀγαθῇ ποικίλῳ χρωμάτων. (Εἰκ. 1, ἀρ. 2). "Όταν περατωθῇ ἡ πρώτη γραμμὴ, πιέζουσι τὰ δυνάμματα διὰ τοῦ διηροῦ κτενίου, ὥστε εὐθεῖα νὰ καταστῇ ἡ τῶν δυναμμάτων γραμμὴ (εἰκ. 1, ἡ πρὸς δεξιὰν ἐργάτις), εἴτα δὲ εἰσάγουσι μεταξὺ τῶν δύο σειρῶν καθ' ὅλον τὸ πλάτος μάλλινον νῆμα συνθεστέρον λευκοῦ χρώματος καὶ συμπιέζουσιν αὐτὸ πρὸς τὴν γραμμὴν τῶν δυναμμάτων διὰ τοῦ διηροῦ κτενίου. Εἴτα καταρτίζουσι δευτέραν σειρὰν δυναμμάτων, ἀρχῆς γινόμενης ἀπὸ τοῦ μέρους, ἐν ᾧ ἔλκεν ἡ πρώτη, εἴτα συμπιέζουσιν πάλιν τὰ δυνάμματα ταῦτα, εἰσάγουσι μεταξὺ τῶν δύο σειρῶν τὴν συνέχειαν τοῦ λευκοῦ μαλλίνου νήματος, ὅπερ ἔστι ἐκρησιμοποιήθη, συμπιέζουσιν τὸ λευκὸν τοῦτο νῆμα πρὸς τὰ δυνάμματα καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἡ εἰκὼν 2 παρίστησι μικρὸν ἰστὸν διὰ τάπντας ὠρισμένων διαστάσεων· αἱ δύο δοκοὶ Β Β' εἰσὶν ἀκίνητοι. Τὰ δυνάμματα καὶ τὸ λευκὸν μάλλινον νῆμα F παρίστανται λίαν ἡραιωμένα· ἐν τῷ πραγματικῷ ὅμως τάπντι εἶναι τόσον συμπεπιεσμένα ταῦτα, ὥστε σπανίως διακρίνονται· ἡ δοκὸς Α Α' παρίστησι τὴν πρὸς ἔντασιν τῶν νημάτων χρησιμοποιοιμένην τέλος τὰ δυνάμματα φέρουσι διάφορα χρώματα, ἀναλόγως τοῦ σχεδίου, ὅπερ θὰ ἐκτελεσθῇ.

Τὸ λευκὸν μάλλινον νῆμα ἀποτελεῖ, ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξάγεται, τὴν **κρόκην** τοῦ τάπντος καὶ παρακωλύει διὰ τῆς αὐτοῦ ὑπάρξεως αὐτοῦ τὸν ἀποχωρισμὸν τῶν γραμμῶν τῶν δυναμμάτων κατὰ μῆκος τῶν νημάτων. Πράγματι τὰ δυνάμματα εἰσὶν ὅλως ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, καθόσον τὸ νῆμα, δι' οὗ κατασκευάζονται ταῦτα, κόπτεται μετὰ τὸν τῶν δυναμμάτων σχηματισμὸν. Κατὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ τάπντος ἀποκόπτονται διὰ τῆς ψαλίδος πάντα τὰ πλεονάζοντα νήματα. Οἱ τῶν ἄκρων κροσσοὶ ἀποτελοῦσι τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν ἀρχικῶν σειρῶν, ὅπερ συνέδεε τοὺς στήμονας μετὰ τῶν δύο δοκῶν τοῦ ἰστοῦ.

Ἦδη δύναται τις νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν τῆς κολοσσιαίας καὶ μονοτόνου ἐργασίας, ἣν ἀπαιτεῖ ἡ ὑφαντικὴ τάπντος καὶ ὁ καταρτισμὸς τῶν ἑκατομμυρίων ἐκεῖνων δυναμμάτων, ἅπερ διὰ τῆς χειρὸς κατασκευάζονται. Ἀληθὲς περίεργον εἶναι νὰ παρατηρῇ τις τὴν δεξιότητα καὶ τὴν ταχύτητα, μεθ' ὧν αἱ ἐργάτιδες ἐκτελοῦσι τὸ ἔργον αὐτῶν. Αὐτόπται θεαταὶ διηγοῦνται ὅτι ἐν αὐτῶν τόσον ἐξοικειωμένοι ἦσαν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας πρὸς τὸ ἔργον αὐτῶν, ὥστε οἱ δάκτυλοι αὐτῶν εἰσέβαινον μόλις ἐφαπτόμενοι τῶν σειρῶν τῶν στήμονων· δυνάμεθα δὲ νὰ πιστεύσωμεν

ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀνατολῇ ἡ γυναικεία ἡλικία τέρπει ἅμα καὶ διευκολύνει κατὰ τι τὸ ἔργον· τὰ ἦθη εἰσὶ διάφορα καὶ μεταλλάσσονται ἀναλόγως τῶν κλιμάτων· δύναται τις ὅμως νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ φύσις δὲν ἐπικρατεῖ καὶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι καὶ ἰδίαι αἱ γυναῖκες δὲν εἶναι πανταχοῦ οἱ αὐτοὶ κατὰ βάθος;

Εὐχερὲς νὰ ἐξηγήσῃ τις, ἀνεξαρτήτως παντὸς ὑφαντικοῦ ὀργάνου, τὰς διαφορὰς τῶν ποιότητων, αἵτινες διακρίνουσι τοὺς διαφόρων προελεύσεων τάπντας. Καίτοι πρῶτον τὸ ὑλικὸν δὲν εἶναι πανταχοῦ τὸ αὐτό· ἐν Περσίᾳ καὶ ἰδίᾳ ἐν Χορασάν καὶ ἐν Φεραχάν χρησιμοποιοῦσι διὰ μὲν τοὺς διπλοῦς στήμονας τὸν βάμβακα, δι' ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ τὸ ἔριον· ἐν τῷ Καυκάσῳ καὶ τῇ Μικρῇ Ἀσίᾳ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν Χαμαδάν, Φάρς, Σιράζ καὶ Κουρδιστάν, χρησιμοποιοῦνται ἀποκλειστικῶς ἔριον. Διὰ τὴν δὲ ἡ σταθερὰ περίπου αὕτη διαφορὰ ἐν ταῖς περι τοῦ εἶδος τῆς ὕλης συνθηλαίς; Καὶ ἐνταῦθα ἐπικρατεῖ ἡ παράδοσις. Ἐν Ἀφγανίᾳ οἱ στήμονες ἀποτελοῦνται ἐκ τριχῶν αἰγός, τὰ δὲ λοιπὰ ἐξ ἔριου· ἐν Τουρκεστάν καὶ τὰ τρία εἶδη εἶναι ἐκ καθαροῦ ἔριου· εἰσὶ δὲ ταῦτα τὸ **ζουμούδ**, τὸ **τεκέ**, σπανίως ἐξαγόμενον, καὶ τὸ **μερδῆ** διασημότερον ἐν Εὐρώπῃ. Οἱ τάπντες τοῦ Τουρκεστάν, γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τάπντες τῆς Βουχάρας ἢ τῆς Χίδας, ἀνήκουσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κυρίως λεγομένων βελουδίνων τάπντων· ἡ κατασκευὴ αὐτῶν εἶναι λίαν ἐπιμελεμένη, τὸ δὲ ὕψος λεπτότατον. Οὗτοι θαυμασίως ὁρμίζουσι δι' ἐπιπλοστρώσεις, δι' ἐπικαλύμματα ἑδρῶν καὶ δι' ἐπίστρωσιν κλίσας. Κατὰ τὸν χορὸν τοῦ Μουχταῖδ ἐπὶ τῇ εἰς Τιφλίδα μεταβάσει τοῦ Τάρου, οἱ οὕτω χρησιμοποιοιθέντες τάπντες ἦσαν κεκοσμημένοι διὰ μωσαϊκῶν ποικιλιῶν τῆς Περσίας, ἅτινα παρεῖχον αὐτοῖς ἰδιόζουσαν ὅλως λάμψιν, πλήρη πλούτου καὶ πρωτοτυπίας. Ἐν Βελουχιστάν χρησιμοποιοῦνται ἔριον ἐνίοτε δὲ καὶ βάμβαξ· τρίχες καμήλου χρησιμοποιοῦνται ἐν τισὶ τμήμασι τοῦ Καραδάγ καὶ τῆς Περσίας πρὸς κατασκευὴν ὠραίων τάπντων στερεωτάτων.

Οἱ μάλλινοι τάπντες εἰσι προφανῶς προτιμότεροι τῶν βαμβακίνων καὶ τῶν ἐκ τριχῶν αἰγός ἢ καμήλου κατασκευαζομένων. Οἱ πρῶτοί εἰσι πάντοτε στερεώτεροι, οἱ δὲ περσικοὶ ὠραιότεροι καὶ συχνάκις λεπτότεροι τῶν ἄλλων δὲν δύναται νὰ διατηρηθῶσιν ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον οἱ τοῦ Καυκάσου καὶ τῆς Μικρῆς Ἀσίας. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως καὶ οἱ βαμβακεροὶ προτιμῶνται τῶν ἐκ τριχῶν αἰγός. Ἡ ποιότης τῶν μαλλίνων τάπντων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποιότητος τοῦ χρησιμοποιοιμένου ἔριου καὶ τῆς προσοχῆς μεθ' ἧς τελοῦνται τὰ δυνάμματα· οἱ λεπτότεροι τάπντες τοῦ Καυκάσου, κατασκευαζόμενοι δι' ἀπαλωτάτου ἔριου ἀρνίων, εἰσὶν ἐπίσης καὶ μαλακώτεροι· οἱ περσικοὶ τάπντες τοῦναντίον εἰσὶ δύσκαμπτοι καὶ τραχεῖς, χωρὶς ὅμως νὰ ἦναι καὶ στερεώτεροι, ἔνεκα τοῦ ἐν αὐτοῖς χρησιμοποιοιμένου βάμβακος.

Όταν περατωθῇ ἡ ὑφαντικὴ, περικόπτεται ἡ δαρεῖα ἐπιφάνεια τῶν τάπντων, τὰ δὲ περικόμματα τοῦ μαλλίνου, ἅτινα ἐκ τῆς τοιαύτης καθαρίδεως προέρχονται, μεταστρέφονται συχνάκις εἰς νήματα, ἵνα χρησιμοποιοιθῶσιν ἐκ νέου· οἱ ἐκ τούτων ὅμως κατασκευαζόμενοι τάπντες εἰσι καὶ οἱ ἥκιστα στερεοὶ καὶ οἱ ταχύτερον ἀποβάλλοντες τὸ χρῶμα αὐτῶν.

Οὕτως, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἡ κατασκευὴ τῶν τάπντων συντελεῖται κατ' οἶκον ὑφ' ἐκάστην σκηνήν· ἡ ἐργάτις ἀγοράζει ἀποκλειστικῶς τὰ ὑφαντικὰ αὐτῆς ὄργανα, ἅτινα ὡς γνωστὸν, εἶναι ἥκιστα πολὺπλοκα· καὶ αὐτὸ τὸ ἔριον παρέχεται ὑπὸ τῶν ποιμνίων, περὶ ὧν φροντίζουσιν οἱ ἄνδρες, ἐνῶ αἱ γυναῖκες ἐνασχολοῦνται ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ ὑφαντικῇ· τὰ πρὸς βαφὴν χρησιμεύοντα φυτὰ συλλέγονται ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς ἐρήμου. Μετὰ τὴν τῶν ποιμνίων κουράν, τὸ ἔριον πλύνεται ἀθρόως, στεγνοῦται καὶ νηματοποιεῖται· τότε δὲ μόνον βάφεται. Ἡ βαφικὴ, ἐξασκούμενη ἐν Ἀσίᾳ ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητος, ἐλαχίστας ἐποιήσατο προόδους· αἱ λεπτομέρειαι αὐτῆς εἰσι πάντοτε πολλαὶ καὶ κομιαστικά, ἀλλ' ἡ ἀποκλειστικὴ χρῆσις φυτικῶν χρωμάτων, τόσον ποικίλων καὶ τόσον λαμπρῶν, οἷα τὰ χρώματα τῆς ἰνδικῆς ἰσάτιδος, οὐδέποτε διακυβεύει τὴν τῶν τάπντων στερεότητα. Ὁ Σάκης τῆς Περσίας καθ' ὁλοκλήριον παρεκάλυψε τὴν εἰσαγωγὴν χημικῶν βαφικῶν οὐσιῶν, ὧν ἡ κατ' αὐξοῦσας πάντοτε ποσότητος εἰσαγωγὴ ἡπείλει ν' ἀπαστερῇ τοὺς περσικοὺς τάπντας τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν φήμην· οἱ τάπντες ἐξήθειροντο ταχύτερον, τὰ δὲ χρώματα παρήλλαδον δὲν τῷ χρόνῳ